

VÝKONOVÉ NORMY V LESNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

březen 2003

pro Lesy České republiky s.p.
sestavili Jan Nouza, Jitka Nouzová

Výkonové normy v lesním hospodářství

1 Výkonové normy v lesním hospodářství

Použití úkolové formy mzdy předpokládá stanovení doby nutné práce pro splnění určitého úkolu v konkrétních pracovních podmínkách. To je umožněno výkonovými normami - normami spotřeby práce.

Výkonové normy se rozlišují na:

- **normy času (Nč)** - udávají nezbytně nutný čas k výkonu jednotky práce v průměrných pracovních podmínkách (např. $Nč = 0,12\text{hod}/10\text{sazenic}$,
 $Nč = 1,08\text{hod}/\text{m}^3$)

- **normy množství (Nm)** - udávají množství pracovního úkolu (práce), vykonaného za jednotku času (např. $Nm = 0,12\text{ha}/\text{hod}$, $Nm = 1,4\text{m}^3/\text{hod}$).

Ve výkonových normách v LH se využívá jako normativní jednotka stanovení času:

Normohodina (Nh) - je časový údaj výkonových norem času

- udává stanovený (normativní) čas práce nutný na splnění jednotky práce ($Nč=0,34Nh/\text{m}^3$),
- $1 Nh = 1$ časová hod. při normovaném (100 %) výkonu.

1.1 Obsah výkonových norem

- obsahují normativy času (uváděné v normohodinách), které jsou vztaženy na jednotku výkonu uvedenou v tabulkách výkonových norem, těmi jsou např. (m^3 , prn , ar , ha ,...),
- udávají základní čas na jednotku práce ve stanovených pracovních podmínkách. Odlišné pracovní podmínky se zohlední procentními srážkami nebo přírážkami a údaje se přepočtou na čas **upravený** na jednotku práce v konkrétních pracovních podmínkách,
- uvádějí tabulkově uspořádané normativy času, které v sobě zahrnují časy:
 - jednotkové práce (vlastních pracovních úkonů)
 - směnové práce (přípravné, průběžné, ukončovací práce prac. směny)
 - dávkové práce (práce převzctí, přípravy a předání pracoviště)
 - obecně nutných přestávek (jídlo, oddech)
 - podmíněně nutných přestávek (hygienické, fyziologické, organizační).

1.2 Normování výkonu

Při normování výkonu musí být brány v úvahu:

- předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a hygieně,
- pracovní tempo přiměřené možnostem člověka,
- čas na přirozené potřeby a oddech.

Normování výkonu se provádí:

- na základě rozborů podmínek pracovních činností, posouzením technologií a pracovních postupů,
- pro ekonomicky nejvýhodnější technické a organizační podmínky pracoviště,
- metodami měření času (snímkování práce)
- čas normovatelný (doba aktivního výkonu pracovních činností prováděných technologií),
- čas ztrátový (čas činností nespojujících s vykonanou prací).

Uplatnění výkonových norem, jejich obsah, příp. změny musí být zaměstnanci oznámeny před započtím práce. Zavedení a změny výkonových norem může zaměstnavatel provést až po projednání s odborovou organizací nebo na základě kolektivní smlouvy.

V tomto sborníku jsou normočasy vypočítány na 8 hodinovou pracovní dobu. Při pálení kletu, případně pálení nehroubů z profezávek jsou normy upraveny, tak aby splňovaly předpisy OBP a PO v roce 2003.

Normy jsou řazeny po oddílech prací a číslovány v každém oddíle od počátku, proto může dojít k jejich postupnému doplňování.

Seznam použité literatury

1 Seznam použité literatury

VN pro ruční sadbu obalovanými sazenicemi	Praha 1983
VN pro těžbu JMP	Praha 1978
VN na vyklizování klestu po těžbě	Čes. Budějovice 1985
VN pro práci při výchově mlazin	Čes. Budějovice 1986
VN pro soustředování dříví traktory	Praha 1986
VN pro práci při kladení lapáků na klikoroha	Čes. Budějovice 1984
VN pro soustředování dříví potahy	LZ Vimperk 1995
VN pro zalesňovací práce a ošetřování lesních kultur	Praha 1971
VN pro ochranu porostů proti loupání zvěří	LZ Vimperk
VN pro individuální ochranu stromů	LZ Vimperk 1998
Sborník VN, Jihomoravské státní lesy.	Brno 1983

Texty neprošly jazykovou, grafickou ani jinou recenzní úpravou.

Seznam norem

Skupina

Odd.

G
Číslo
normypouze pro soukromníky
Název

přibližování	G	1	Přibližování dříví potahy
přibližování	G	2	Soustředování dříví traktory – podmínky
přibližování	G	3	Soustředování dříví UKT bez rádia – 1 pracovník
přibližování	G	4	Soustředování dříví UKT s rádiem – 1 pracovník
přibližování	G	5	Soustředování dříví UKT bez rádia – 2 pracovníci
přibližování	G	6	Soustředování dříví UKT – předem vyklizená hmota
přibližování	G	7	Soustředování dříví UKT – procentní úpravy
přibližování	G	8	Soustředování dříví UKT – doplňkové normativy
přibližování	G	9	Soustředování dříví SKT – 1 pracovník
přibližování	G	10	Soustředování dříví SKT – 2 pracovníci
přibližování	G	11	Soustředování dříví SKT – předem vyklizená hmota
přibližování	G	12	Soustředování dříví SKT – procentní úpravy
přibližování	G	13	Soustředování dříví SKT – doplňkové normativy
přibližování	G	14	Soustředování dříví – doplňkové normativy

1 Přibližování dříví potahy

Přibližování P – OM

a) jehličnaté a listnaté měkké

Vzdálenost v m	Průměrná hmotnost							
	Č.N	do 0,10 a tyče	0,11-0,14	0,15-0,19	0,20-0,29	0,30-0,49	0,50-0,69	nad 0,70
		1	2	3	4	5	6	7
do 100 m	1	1.02	0.92	0.75	0.64	0.49	0.43	0.36
101 – 200	2	1.20	1.09	0.90	0.78	0.62	0.55	0.46
201 – 300	3	1.39	1.26	1.05	0.92	0.75	0.66	0.56
301 – 400	4	1.58	1.43	1.2	1.06	0.88	0.77	0.67
401 – 500	5	1.77	1.6	1.36	1.2	1.02	0.88	0.77
na dalších 100 m	6	0.19	0.17	0.15	0.14	0.13	0.11	0.1

b) listnaté tvrdé

Vzdálenost v m	Průměrná hmotnost							
	Č.N	do 0,10 a tyče	0,11-0,14	0,15-0,19	0,20-0,29	0,30-0,49	0,50-0,69	nad 0,70
		1	2	3	4	5	6	7
do 100 m	11	1.13	1.03	0.84	0.72	0.58	0.51	0.43
101 – 200	12	1.35	1.22	1.04	0.88	0.75	0.66	0.56
201 – 300	13	1.57	1.43	1.22	1.05	0.92	0.81	0.7
301 – 400	14	1.80	1.64	1.41	1.22	1.09	0.96	0.83
401 – 500	15	2.04	1.85	1.61	1.39	1.26	1.11	0.96
na dalších 100 m	16	0.24	0.22	0.2	0.17	0.17	0.15	0.13

Přibližování P – VM (balíkování)

a) jehličnaté a listnaté měkké

Vzdálenost v m	Průměrná hmotnost					
	Č.N	do 0,10 a tyče	0,11 - 0,14	0,15 - 0,19	0,20 - 0,29	0,30 - 0,49
		1	2	3	4	5
do 50 m	21	0.63	0.57	0.45	0.38	0.28
51 - 100	22	0.72	0.66	0.53	0.46	0.35
101 - 200	23	0.91	0.83	0.68	0.6	0.48
na dalších 100 m	24	0.19	0.17	0.15	0.14	0.13

b) listnaté tvrdé

Vzdálenost v m	Průměrná hmotnost					
	Č.N	do 0,10 a tyče	0,11 - 0,14	0,15 - 0,19	0,20 - 0,29	0,30 - 0,49
		1	2	3	4	5
do 50 m	31	0.71	0.64	0.51	0.42	0.32
51 - 100	32	0.83	0.74	0.61	0.51	0.40
101 - 200	33	1.07	0.96	0.82	0.68	0.57
na dalších 100 m	34	0.24	0.22	0.21	0.17	0.17

+ Nh

40 - doplňkový normativ jízdy na pracoviště - k celkové výkonové normě upravené procentními úpravami se připočte za každý km jízdy na pracoviště a zpět čas 0,02 Nh/m3. (maximálně 10 km jedna jízda)

doplňkový normativ na navalování a přetáčení

		Průměrná hmotnatost						
Č.N	do 0,10 a tyče	0,11 - 0,14	0,15 - 0,19	0,20 - 0,29	0,30 - 0,49	0,50 - 0,69	nad 0,70	
	1	2	3	4	5	6	7	
Navalování nad 0,8 m výšky								
jehl.	41	0.09	0.08	0.08	0.07	0.06	0.05	0.05
listn.	42	0.16	0.15	0.14	0.11	0.08	0.08	0.07
Přetáčení do směru přibližování nebo odvozu								
jehl.	43	0.12	0.11	0.11	0.1	0.09	0.08	0.08
listn.	44	0.19	0.18	0.17	0.15	0.13	0.12	0.11

- %

1	při přibližování proschlého dříví	min.o 10 %
2	pokud kočf neukládá dříví na podvaly nebo nepodkládá	o 5 %
3	při práci prováděné párem koní, u OSVČ se tato úprava použije v případě sazby v Kč/Nh pro pár koní	min.o 15 %
4	při práci prováděné jedním koněm pravidelně vyměňovaným v průběhu směny k práci a odpočinku po rozpřažení páru, u OSVČ se tato úprava použije v případě sazby v Kč/Nh pro pár koní	min.o 10 %

+ %

11	při přibližování proti svahu - za každé % stoupání	o 1 %
12	při přibližování po svahu s klesáním větším než 50 %	až o 10 %
13	při přibližování v balvanitém terénu	až o 15 %
14	při přibližování v bažinatém terénu	až o 15 %
15	při přibližování v členitém terénu (stoky)	až o 10 %
16	při přibližování v bušení a křovinách nad 0,5 m výšky nebo v porostech, kde leží po celé ploše materiál z předchozího zásahu (prořezávek)	až o 10 %
17	při přibližování ve vrstvě sněhu - za každých celých 15 cm	až o 5 %
18	při přibližování za mrazu od -5 °C, za každých dalších -5 °C	až o 2 %
19	při přibližování za teplot nad 26 °C ve stínu, za každých dalších 5 °C	až o 5 %
20	při přibližování rozptýlené nahodilé těžby (do 10 m ³ /ha)	až o 10 %
21	při přibližování soustředěné kalamitní těžby	až o 15 %
22	při přibližování v hustých porostech s hlubokým zavětvením (do 50ti let)	až o 10 %
23	při přibližování krátkých výřezů do 4 m délky (zbytky po kalamit. těžbě, zlomy)	až o 10 %
24	při vyklizování dříví z nárostů	až o 5 %